

Europa

EUROPESE ANALYSECEL

VOORSTEL VOOR EEN RICHTLIJN VAN DE RAAD

BETREFFENDE EEN GEMEENSCHAPPELIJK STELSEL VAN BELASTING OP FINANCIËLE TRANSACTIES
EN TOT WIJZIGING VAN RICHTLIJN 2008/7/EG
COM (2011) 594 [INGEDIEND DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OP 28 SEPTEMBER 2011]

Overzicht

Document	voorstel voor een richtlijn; tekst bestemd voor een wetgevend proces
Domein	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, artikel 113

Doelstelling

Het invoeren van een belasting op financiële transacties staat centraal in veel debatten m.b.t. het Meerjarig Financieel Kader, de eigen middelen van de EU¹ en Europese Tops inzake de financiële en economische crisis alsook de schulden van de lidstaten².

In deze context formuleert de Europese Commissie een voorstel van Richtlijn betreffende een **gemeenschappelijk stelsel van belasting op financiële transacties (BFT; *financial transaction tax -FTT*)** dat met de interne markt in overeenstemming is.

De bedoeling is dat de richtlijn van toepassing is op alle financiële transacties op voorwaarde dat ten minste één partij bij de transactie in een lidstaat is gevestigd en dat een op het grondgebied van een lidstaat gevestigde financiële instelling partij is bij de transactie, welke instelling voor eigen rekening of voor rekening van een derde handelt dan wel in naam van een partij bij de transactie.

Definitie

Volgens artikel 2 van het voorstel wordt door "financiële transactie" een van volgende verrichtingen bedoeld:

- a) de aankoop en verkoop van een financieel instrument vóór verrekening (*netting*) en afwikkeling, inclusief retrocessie- en omgekeerde retrocessieovereenkomsten en overeenkomsten inzake verstrekte en opgenomen effectenleningen;
- b) de overdracht tussen entiteiten van een groep van het recht te beschikken over een financieel instrument als eigenaar en gelijkwaardige verrichtingen waarbij sprake is van overdracht van het met het financiële instrument gepaard gaande risico, in gevallen die niet onder a) vallen;

¹ Zie bijvoorbeeld de gedachtewisseling over het meerjarig financieel kader van de EU (2013-2020) – Eigen middelen (DOC 53 1415/002) <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/53/1415/53K1415002.pdf>

² Zie bijvoorbeeld het verslag over de Top van de staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone en de EU-Instellingen van 21 juli 2011 (DOC 53 1709/001) <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/53/1709/53K1709001.pdf>

c) het sluiten of wijzigen van derivatenovereenkomsten.

Overzicht van enkele kenmerken van de BFT

Hierna volgt een uittreksel van de **effectbeoordeling** die in het voorstel opgenomen wordt.

Met volgende elementen wordt ervoor gezorgd om negatieve economische gevolgen, mogelijke ontwikkelingsstrategieën en risico's van verplaatsing te reduceren:

- een ruime definitie van het toepassingsgebied van de belasting met betrekking tot producten, transacties, soorten handel, financiële actoren en transacties die worden uitgevoerd binnen een financieel concern;
- de toepassing van het woonplaatsbeginsel: de belasting wordt geheven in de lidstaat waar de financiële actoren gevestigd zijn, onafhankelijk van de plaats waar de transactie plaatsvindt. De richtlijn voorziet ook in belastingheffing in de EU in het geval waarin een financiële instelling van buiten de EU betrokken is bij een financiële transactie met een partij in de EU, en in het geval waarin een van de bijkantoren van een dergelijke instelling in de EU betrokken is bij een financiële transactie;
- de vaststelling van belastingtarieven op een passend niveau, teneinde mogelijke gevolgen voor de kosten van kapitaal voor niet-financiële beleggingsdoeleinden zoveel mogelijk te beperken;
- de uitsluiting van transacties op primaire markten uit het toepassingsgebied van de BFT, zowel voor effecten (aandelen, obligaties) – om het bijeenbrengen van kapitaal door regeringen en bedrijven niet te ondermijnen – als voor valuta's. NB. De uitsluiting van primaire markten sluit aan bij een sinds lang toegepaste Europese beleidspraktijk die eveneens is vastgelegd in Richtlijn 2008/7/EG (Richtlijn 2008/7/EG van de Raad van 12 februari 2008 betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal);
- de vrijstelling van de leningactiviteiten van particuliere huishoudens, ondernemingen of financiële instellingen en andere courante financiële activiteiten, zoals hypotheekleningen of betalingstransacties;
- de uitsluiting van financiële transacties met bijvoorbeeld de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale centrale banken van het toepassingsgebied van de BFT, opdat de richtlijn geen invloed zou hebben op de herfinancieringsmogelijkheden van financiële instellingen of de instrumenten van het monetair beleid.

Subsidiariteit en evenredigheid

De Europese Commissie geeft een omstandige verantwoording voor het invoeren van de maatregel op het niveau van de Unie. Haar analyse steunt op het belang van een gemeenschappelijke aanpak (eenvormige definitie en harmonisatie van de concepten in de lidstaten) en de coördinatie van de tenuitvoerlegging op EU-niveau om verstoringen in de interne markt te voorkomen. In deze zin wordt benadrukt dat het voorstel:

- gericht is op het opzetten van **een gemeenschappelijke structuur** van de belasting en gemeenschappelijke bepalingen inzake verschuldigheid;
- de lidstaten zo voldoende speelruimte laat met diverse elementen, zoals het bepalen van de belastingtarieven boven het minimum en het vastleggen van verslagleggings- en rapportageverplichtingen, het voorkomen van belastingontduiking, belastingontwijking en -misbruik.

Het voorstel maakt het voorwerp uit van een subsidiariteitstoets in een aantal nationale Parlementen.

Een advies inzake de naleving van het subsidiariteitsbeginsel kan uiterlijk 5 december 2011 uitgebracht worden.

Nadere informatie

U kan het document raadplegen via de onderstaande link (Ctrl + klik op de link):

➤ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0594:FIN:NL:PDF>

U kan de werkzaamheden van de nationale Parlementen m.b.t. dit voorstel raadplegen op IPEX ([InterParliamentary EU information eXchange](http://www.ipex.eu), www.ipex.eu):

Documents→ Legislative database→

Code: Year: Number:

Zie ook daaromtrent het voorstel COM (2011) 738 van de Europese Commissie.

Ter herinnering: wet van 19 november 2004 tot invoering van een heffing op omwisselingen van deviezen, bankbiljetten en munten (Belgisch Staatsblad van 24 december 2004; DOC 51 0088).

Eurovoc-descriptoren: economische recessie, anticrisisplan, belastingontheffing, financiële instelling, interne markt, belasting, financiële hulp, financiële transactie, economische stabilisatie, financiering van de Gemeenschapsbegroting

* *

*

Redactie: Laurent Pottier